

ÚVOD

I. VÝVIN TEÓRIE SPISOVNÉHO JAZYKA A JAZYKOVEJ KULTÚRY

1. Ideový zdroj teórie • 10
- 1.1. Ohlasy na Slovensku • 13
- 1.2. Rozvíjanie teórie • 18
- 1.3. Komunikačný prístup k spisovnému jazyku • 22
- 1.4. Retrospektívne hodnotenie Pražského lingvistického krúžku • 25
- 1.5. Budovanie empirickej bázy teórie • 28

II. REÁLNE VZ. IDEÁLNE A SPISOVNÝ JAZYK

2. Reálne a ideálne • 32
- 2.1. Metarečová a metajazyková hodnotiacia kompetencia • 34
- 2.2. Reálne vz. ideálne a spisovný jazyk • 36
- 2.3. Kultivovanie používateľa spisovného jazyka • 40

III. SYSTÉM A NORMA SPISOVNÉHO JAZYKA

3. Povaha jazykového systému • 42
- 3.1. Prírodné orientačné správanie - inferencia • 43
- 3.2. Synchronna dynamika jazykového systému • 50
- 3.2.1. Základné zdroje synchronnej dynamiky spisovného jazyka • 52
- 3.3. Dynamika spisovného jazyka a funkčnosť • 53
- 3.3.1. Inojazyčné vplyvy • 60
- 3.3.2. Preberanie výrazov ako problém • 60
- 3.3.2.1. Anglicizmy • 64
- 3.3.2.2. Spisovná slovenčina a čeština • 71
- 3.3.2.2.1. Etnická vôľa • 84
- 3.3.2.2.2. Stereotypy v česko-slovenskom kontexte • 87
- 3.3.2.3. Maďarčina ako fortifikačný jazyk vo vzťahu k slovenčine • 93
- 3.4. Norma spisovného jazyka • 98
- 3.4.1. Definícia, štruktúra a funkcie sociálnej normy • 99
- 3.4.2. Normy spisovného jazyka • 100
- 3.4.3. Ideálna a reálna spisovná norma • 104
- 3.4.4. Norma a úzus • 107

IV. KULTÚRA A KULTIVOVANIE SPISOVNÉHO JAZYKA

- 4. Pojem kultúra spisovného jazyka a prístupy ku kultivovaniu • 112
- 4.1. Reálna spisovná slovenčina • 116
- 4.1.1. Kultivovanie spisovnej slovenčiny • 122
- 4.2. Vedomé zásahy a prirodzenosť • 124
- 4.3. Hodnotiace štandardy • 130

V. SÚČASNÝ JAZYKOVOKULTÚRNY SVET SLOVÁKOV

- 5. Vstup do jazykového výseku slovenskej kultúry • 138
- 5.1. Jazykové ovládanie kolektívu • 140
- 5.1.1. Potenciálna rozpoltenosť nositeľa jazyka • 142
- 5.1.2. Ideologizovanosť slovenského jazykového spoločenstva • 144
- 5.2. Chápanie jazykového systému • 146
- 5.3. Spontánne jazykové zmeny a kultivovanie jazyka • 153
- 5.4. Kodifikácia > 162
- 5.4.1. Kodifikácia presadzovaná v slovenskom jazykovom prostredí • 166
- 5.5. Jazyk ako hodnota • 174
- 5.6. Jazyk ako kultúrny jav • 181
- 5.7. Jazyková kritika • 190
- 5.8. Jazykové sebavedomie • 197
- 5.9. Jazyková inteligencia ako predpoklad jazykovej tvorivosti • 208

VI. SPISOVNÁ SLOVENČINA A JEJ NOSITELIA

- 6. Normálnosť nositeľov spisovnej slovenčiny • 216
- 6.1. Norma a používatelia spisovného jazyka • 222
- 6.2. Normálny stav používateľa spisovného jazyka • 228
- 6.3. Jazyková ideológia a spisovná slovenčina • 237
- 6.3.1. Jazyková ideológia vo vzťahu k súčasnej spisovnej slovenčine • 242
- 6.3.1.1. Jazyková ideológia a poznávanie súčasnej spisovnej slovenčiny • 244
- 6.4. Jazyková politika • 247
- 6.4.1. Jazyková politika a kultivovanie jazyka >250
- 6.4.2. Identita > 255
- 6.4.2.1. Prognóza • 264

VII. ROZVÍJANIE JAZYKOVEDNÉHO POZNÁVANIA A CHÁPANIE SPISOVNÉHO JAZYKA

- 7. Vývin jazykovedného myslenia • 270
- 7.1. Lingvistika, používateľ a spisovný jazyk > 282
- 7.2. Lingvistické poznávanie a zaobchádzanie so spisovným jazykom • 286

POSOLSTVO KNIHY • 291

LITERATÚRA > 292